

Dato: 20. juni 2021

Høring om ændring af bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

(MIM j.nr. 2021-1935)

Miljøministeriet har den 26. marts udsendt et udkast til revideret bekendtgørelse i høring frem til 20. juni, som omfatter udpegning af 6 ny eller udvidede marine EF fuglebeskyttelsesområder.

Baggrunden for den foreslåede udpegning er, at ministeriet har bedt Aarhus Universitet om specifikt at forholde sig til relevansen af udpegning af 8 marine områder.

Vi takker for muligheden for at kommentere på udkastet til ny bekendtgørelse og har neden for nogle kommentarer.

Vurdering af kun 8 marine områder er utilstrækkelig

DCE har udarbejdet en [rapport](#) "Opdateret vurdering af IBA-udpegninger i relation til otte specifikke marine områder" (udarbejdet i 2019 men først offentliggjort i 2021).

I Rapportens "Sammenfatning" hedder det

"I maj 2016 rekvirerede Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning (SVANA) en evaluering af baggrunden for forskelle imellem Dansk Ornitologisk Forenings (DOF's) udpegninger af "Important Bird Areas" (IBA'er) i danske farvande og de af Danmark udpegede Fuglebeskyttelsesområder. Rapporten blev leveret til SVANA i juli 2016 i en foreløbig udgave (Petersen m.fl. in prep.). Miljøstyrelsen rekvirerede i juni 2019 en opdatering af ovennævnte rapport for otte specifikke marine områders vedkommende, nemlig følgende: IBA nr. 64 (Flensborg Fjord), IBA nr. 94 (Sejerøbugten og Nekselø), IBA 118 (Smålandsfarvandet), IBA nr. 119 (Nordvestlige Kattegat), IBA nr. 120 (Rønne Banke), IBA nr. 121 (Skagerrak og sydvestlige Norske Rende), IBA nr. 123 (Østlige Tyske Bugt) og IBA nr. 168 (Lille Middgrund). Styrelsen beder specifikt om opdatering af det ornitologiske grundlag for disse områder, for så vidt nye data er fremkommet siden sommeren 2016. Styrelsen beder desuden om kortmateriale, der kan understøtte dens videre overvejelser om eventuelle nye udpegninger af Fuglebeskyttelsesområder i de omfattede områder.

Det fremgår således at ministeriet specifikt har bedt om DCEs opdaterede vurdering af 8 specifikke områder. Der foreligger dermed ikke en opdateret vurdering (ifht omtalte DCE [rapport fra 2016](#)) af de mange øvrige IBA'er.

Vi ønsker i den forbindelse at udtrykke både forundring og kritik af, at en rent faglig rapport, der forelå i 2016, ikke er offentliggjort før 2021. At det faglige grundlag er udgangspunktet for en dialog mellem Regeringen og EU Kommissionen kan ikke berettige til hemmeligholdelse af strengt faglige og objektive vurderinger, udarbejdet af en uafhængig forskningsinstitution.

Vi er således opmærksomme på at de 8 områder er udvalgt på baggrund af Regeringens dialog med EU Kommissionen men vurderer, at der kan være fagligt belæg og dermed juridisk behov for at vurdere om yderligere områder må udpeges. Den i 5 år udsatte offentliggørelse afstedkommer derfor blot en forsinket faglig diskussion.

Kvalificeret område udpeges ikke

Udkastet lægger op til at udpege 6 af de 8 fagligt vurderede områder som fuglebeskyttelsesområder.

Vi er uforstående over at konstatere at ministeriet ikke følger de faglige anbefalinger i den rapport DCE har udarbejdet på ministeriets foranledning, ved at undlade at udpege et område, som ud fra DCEs faglige vurdering kvalificerer til udpegning:

IBA 123 Østlige Tyskebugt

I DCEs rapport angives det ([rapportens](#) side 70) om området bl.a. at:

“Sortand forekommer i meget store antal i IBA nr. 123, og området rummer de største koncentrationer af arten i Danmark. Antallene er så høje at området er af international betydning for arten, med regelmæssige forekomster af omkring 20 % af flyway-bestanden for sortand. Udnyttelsen af selve Horns Rev har ændret sig fra 1999 til nu, idet antallet af sortænder på selve revet er steget markant, og revet er nu et vigtigt levested for arten”.

Og

“Tilstedeværelsen af havvindmølleparkerne på Horns Rev påvirker fuglenes fordeling, og det er tidligere estimeret, at vindmøllepark Horns Rev 2 resulterede i en fortrængning af over 10.000 sortænder fra området (Petersen m.fl. 2014). Sortændernes fordeling i området er således betinget af en kombination af levestedets kvalitet og niveauet af menneskelige aktiviteter. **En udpegning af yderligere et Fuglebeskyttelsesområde eller udvidelse af de eksisterende to områder indenfor IBA nr. 123 vil således være relevant og vil i betydelig grad forøge den andel af lommer og sortænder, der registreres indenfor Danmarks Fuglebeskyttelsesområder**”.

Vi anbefaler derfor at man følger DCEs faglige anbefalinger ved at udpege området som fuglebeskyttelsesområde.

IBA 168 Lille Middelgrund

DCE vurderer om området “IBA 168 Lille Middelgrund” at

“Indenfor selve IBA nr. 168 vurderes der derimod ikke af være regelmæssige forekomster af alk i antal, der kan begrunde udpegning af dette område som fuglebeskyttelsesområde”.

Vi tager denne faglige vurdering til efterretning.

Udpegningsgrundlaget for de 6 områder afspejler ikke DCEs anbefalinger fyldestgørende

Udpegningsgrundlaget for områderne er fuldstændig afgørende, idet alle påtænkte planer og projekter, herunder f.eks. havvindmølleparker, skal konsekvensvurderes i forhold til områdernes specifikke udpegningsgrundlag.

Derfor er det helt centralt, at udpegningsgrundlaget omfatter de arter, som ud fra faglige vurderinger er relevante.

Sammenholdes det påtænkte udpegningsgrundlag med DCEs [rapport](#) "Opdateret vurdering af IBA-udpegninger i relation til otte specifikke marine områder" (udarbejdet i 2019 men først offentliggjort i 2021) fremgår det imidlertid, at ministeriet ikke har fulgt DCEs anbefalinger om, hvilke arter der er faglig begrundelse for at tilføje de respektive områders udpegningsgrundlag. Der er arter, der er "globalt rødlistede" og "europæisk rødlistede", som DCE angiver en faglig begrundelse for at føje til udpegningsgrundlaget, som ikke i udkastet er føjet til udpegningsgrundlaget (havlit og fløjsand).

Der er ikke efter DNs forståelse i de senere supplerende og opdaterende notater udarbejdet af DCE ([februar 2020](#) eller [marts 2020](#)) ny faglige vurderinger, som måtte kunne begrunde ikke at medtage disse arter på områdernes udpegningsgrundlag.

Der er ikke i udkastet angivet begrundelser for ikke at følge DCEs anbefalinger.

Der er intet til hinder for at sætte forekommende globalt og europæisk rødlistede arter på udpegningsgrundlaget. Og det vil indebære at disse arter omfattes af målsætninger. Derfor er vi grundlæggende uforstående over for, at disse arter ikke i alle tilfælde er tænkt som udpegningsgrundlag for de relevante områder:

Flensborg fjord

Området udvides og udkastet til bekendtgørelse sætter ederfugl på udpegningsgrundlaget.

I [DCEs rapport](#) angives det (rapportens side 15)

"Selv om antallet af sortand, fløjsand og havlit næppe vil kunne kvalificere til et beskyttelsesområde, så ville en udvidelse øge den procentvise andel af disse arter, der findes indenfor grænserne af Fuglebeskyttelsesområder i de danske farvande".

Fløjsand og havlit er både globalt og europæisk rødlistede, indstiller DN derfor at sortand, fløjsand og havlit tilføjes områdets udpegningsgrundlag.

Sejrøbugten

Området udvides og sortand sættes på udpegningsgrundlaget.

I [DCEs rapport](#) angives det (rapportens side 22)

"Det vurderes på ovennævnte baggrund, at der er grundlag for at tilføje gråstrubet lappedykker til udpegningsgrundlaget for Fuglebeskyttelsesområde nr. 94. Udpegningen vil da kunne ske efter kriterium F4 med en internationalt betydende forekomst mellem 2 og 5 % af flyway-bestanden"

Smålandsfarvandet

Gråstrubet lappedykker og ederfugl tænkes at udgøre områdets udpegningsgrundlag

I [DCEs rapport](#) angives det imidlertid (rapportens side 34)

"(...) Desuden forekommer både ederfugl, sortand og fløjlsand i området i disses fældningsperiode, og kunne derfor udpeges under kriterium F4b (jf. Miljøstyrelsen 2019). Beskyttelse af områder med forekomster af fældende havdykænder er af særlig betydning for disse arter, idet de er ekstraordinært følsomme over for menneskelige forstyrrelser, fordi de er ude af stand til at flyve igennem denne periode (jf. vurderingen under IBA nr. 94)".

Sortand og fløjlsand bør derfor tilføjes udpegningsgrundlaget.

Nordvestlige Kattegat

Ingen kommentarer.

Rønne Banke

Området udpeges med det foreslåede udpegningsgrundlag havlit.

I [DCEs rapport](#) angives det imidlertid (rapportens side 54)

"Det skønnes, at rødstrubet lom og sortstrubet lom temporært kan forekomme i området for IBA nr. 120 i større antal. Det drejer sig i særdeleshed om perioden omkring arternes forårs- og efterårsgennemtræk. Det vil derfor være relevant at vurdere, om disse arter kan tilføjes udpegningsgrundlaget for et eventuelt kommende Fuglebeskyttelsesområde".

Der er ikke angivet begrundelser (heller ikke i DCEs supplerende opdaterede notater jf ovenfor) for at hverken rødstrubet lom eller sortstrubet lom ikke skulle medtages på områdets udpegningsgrundlag.

Vi anbefaler derfor at man medtager arterne på udpegningsgrundlaget eller alternativt tilvejebringer den anbefalede vurdering.

Skagerrak

Der lægges op til at området udpeges med mallebuk og storkjove som udpegningsgrundlag.

I [DCEs rapport](#) angives det imidlertid (rapportens side 62)

"Det vil kræve yderligere analyser at vurdere, om der ligeledes er grundlag for udpegningsgrundlag for lomvie og alk. Endelig kan det overvejes, om der er grundlag for udpegningsgrundlag for sortand".

Der er ikke angivet hvilke vurderinger der måtte være gjort i forhold til at afklare det faglige grundlag for at medtage lomvie, alk og sortand på udpegningsgrundlaget.

Vi anbefaler derfor at man medtager arterne på udpegningsgrundlaget eller alternativt tilvejebringer den anbefalede vurdering.

Afgrænsningerne af de ny marine fuglebeskyttelsesområder i relation til havstrategi og havplan

Afslutningsvis vil vi henlede opmærksomheden på, at selvom udpegning af de nye fugleområderne er en separat proces i forhold til den første danske Havplan og Miljøministeriets forslag til nye beskyttede marine Havstrategiområder, ser vi en relation til denne høring: De tre processer er tæt sammenkoblede og derfor ministeriet også forholde sig til potentielle synergier og mangler i forhold til hinanden.

I den sammenhæng kvitterer vi for at flere af Miljøministeriets forslag til nye beskyttede Havstrategiområder overlapper med flere af fugleområderne. Det giver god mening, Men vi vurderer at flere af de udpegede fugleområder med fordel kunne udpeges som strengt beskyttede havstrategiområder, end hvad tilfældet nu er.

Særligt de lavvandede områder, som er vigtige for mange fuglearter, men også for havets økosystem, mangler de forslag til havstrategiområder som nu er i høring. Feks bør de lavvandede dele af fugleområdet *Rønne Banke* og i Kattegat udpeges som strengt beskyttede.

Vi er også bekymrede over at det pt. er uklart hvilke aktiviteter som hhv. tillades, reguleres eller forbydes indenfor de nye fuglebeskyttelsesområder. Udkastet til revideret bekendtgørelse lægger op til at igangværende problematiske aktiviteter ikke vil blive regulerede. Det kan gøre det meget vanskeligt at nå bevaringsmålene.

Vi vil også påpege at ifølge EU kommissionens nye biodiversitetsstrategi skal alle marine beskyttede områder omfattes af fiskeriregulering. Vi anbefaler derfor kraftigt at denne vurdering af også pågående aktiviteter, herunder fiskeri, udføres for fugleområderne når der udarbejdet planer for områderne.

Med venlige hilsener

Aimi Hamberg & Bo Håkansson
aimi@dn.dk   boh@dn.dk

Kopi:
Folketingets Miljø- og fødevareudvalg